

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 18
van **SUZY WOUTERS**
datum: 28 oktober 2020

aan **BENJAMIN DALLE**
VLAAMS MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

Kinderen en jongeren in armoede - Vrijtijdsbeleving

Gezinnen in armoede besparen op vrije tijd: uitstappen, hobby's, het verenigingsleven en sociaal contact in het algemeen blijven niet zelden beperkt. Dat vergroot de kloof tussen kinderen in armoede en de samenleving. Kinderen en jongeren in armoede missen hierdoor kansen in hun ontwikkeling. Bijna de helft van de items in de indicator voor kinderarmoede verwijzen rechtstreeks of onrechtstreeks naar de vrije tijd. Volgens die indicator groeit maar liefst 15 procent van alle jongeren in België op in kinderarmoede.

Kansarme ouders beschikken minder over de nodige hulpbronnen en ondersteunende netwerken. Relatief kleine problemen, zoals een onverwachte uitgave of een plotse verandering van het beginuur van de sportclub of de jeugdbeweging, kunnen ze moeilijk overbruggen. Voor deze ouders is het een hele opdracht om de vrijetijdsparticipatie in te bouwen binnen de wekelijkse routine.

Het is daarom van belang om de vrijetijdsparticipatie van kansarme jongeren beleidsmatig te ondersteunen, deze kwetsbare groep gericht toe te leiden naar organisaties en verenigingen om tot zelfontplooiing te komen. We zijn tevreden dat de minister in zijn beleidsnota aangeeft acties te ondernemen om de kloof tussen vrije tijd en kinderen in armoede te verkleinen.

1. Welke acties neemt de minister vanuit zijn beleidsdomein om de kloof tussen kinderen in armoede en vrijetijdsbeleving te verkleinen? Welke budgetten gaan hiermee gepaard?
2. Welke drempels ervaren jongeren en kinderen in armoede volgens de minister binnen hun vrijetijdsbeleving?
3. Hoe wordt, op basis van deze drempels, de kloof tussen vrije tijd en kinderen en jongeren in armoede verkleind? Welke oplossingsstrategieën en armoedesensitiviteit worden aangewend?
4. Op welke manier worden jeugdwerk en lokale besturen bij het proces betrokken om de kloof jongeren-vrije tijd te dichten? Welke rol dicht de minister jeugdwerk en lokale besturen hierbij toe?
5. In welke projectmatige en structurele ondersteuning wordt voorzien voor jeugdorganisaties? Graag een opsplitsing naargelang jongerenorganisatie. Hoeveel van deze organisaties werken met kinderen en jongeren in kwetsbare situaties? Graag een overzicht per project.

ANTWOORD

op vraag nr. 18 van 28 oktober 2020

van **SUZY WOUTERS**

1. Aandacht voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties en dus ook kinderen en jongeren in armoede is een rode draad doorheen mijn beleid. Een aantal grote gerichte acties moeten actief bijdragen aan een laagdrempelig, zinvol, ondersteunend en onstressend vrijetijdsaanbod op maat van kinderen en jongeren in armoede. Ik som hierbij de voornaamste op.

Het Actieplan Generatie Veerkracht, met een totaal budget van 4.5 miljoen euro, werd op mijn initiatief op 30 april 2020 door de Vlaamse Regering aangenomen als antwoord op concrete noden in de vrijetijdscontext van kwetsbare kinderen en jongeren bij de uitbraak van de corona-pandemie. De gerichte impulsen en bijhorende acties lopen nog tot het einde van dit jaar.

In het kader van het Vlaams relancebeleid voorzie ik extra 3 miljoen euro voor gerichte projecten voor kwetsbare kinderen en jongeren met oog op het duurzaam verkleinen van de kloof tussen deze kinderen en jongeren en het vrijetijdsaanbod.

Vanaf 2021 zijn er extra recurrente middelen voor bovenlokale werking en organisaties voor maatschappelijk kwetsbare kinderen.

Op 25 september 2020 werd het Vlaams jeugd en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) aangenomen. Eén van de acties die hierbinnen reeds van start is gegaan, is de projectoproep 'Verbindingsambassadeurs voor het jeugdwerk' die ik samen lanceerde met mijn collega-minister voor Inburgering en Gelijke Kansen. Deze projecten moeten bijdragen tot een vrijetijdsbesteding voor allen (prioriteit 4). Vanaf 2021 is er extra budget beschikbaar voor acties in kader van het JKP en losstaande projecten binnen het jeugdbeleid.

Acties die nadrukkelijk inspelen op de vrijetijdsbeleving van kinderen en jongeren in armoede staan ook in Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA).

2. Armoede uit zich niet alleen op financieel vlak. Het gaat veelal gepaard met uitsluiting en achterstelling op heel wat andere domeinen zoals ook op het vlak van maatschappelijke participatie. In de omgevingsanalyse (2018) die door mijn administratie werd opgemaakt ter voorbereiding van het JKP komt naar voren dat vrijetijdsbesteding niet voor elk kind of jongere bereikbaar of beschikbaar is. Vrijetijdsparticipatie op maat en vanuit de behoeften van kinderen en jongeren vraagt om (meer) samenwerking tussen verschillende actoren.

Kinderen in armoede kunnen ook thuis moeilijker hun vrije tijd beleven. Dit is vooral als gevolg van slechte huisvesting: plaatsgebrek, lawaai, verontreiniging of energiearmoede.

Op de plaatsen waar kinderen en jongeren kunnen spelen, rondhangen, samenkomen met vrienden, ... worden we geconfronteerd met een verminderende tolerantie. Het zijn vaak kinderen en jongeren in armoede die in hun vrije tijd aangewezen zijn op de publieke ruimte.

De coronapandemie waarin we ons momenteel bevinden, heeft deze drempels niet alleen duidelijker gemaakt maar ook versterkt. Met acties, opgesomd onder punt 1 als

onder punt 4 en 5, probeer ik zo gericht mogelijk hierop in te spelen en een aantal problematieken te ondervangen.

3. Ik verwijs naar het antwoord op vraag 1. Daarnaast zet ik in op een bewustmaking waarbij er vertrokken wordt vanuit de leefwereld en stem van kinderen en jongeren zelf. Die armoedesensitiviteit dient niet alleen een reflex te worden binnen het beleidsdomein Jeugd en andere beleidsdomeinen, maar ook binnen het jeugdwerk en lokale besturen. Ik leg hier de link met instrumenten zoals JoKER en onze aanspreekpunten Jeugd- en kinderrechtenbeleid. Binnen mijn administratie koppel ik hier een vormingsinitiatief aan.
4. Het jeugdwerk is een belangrijke partner. Ik wil sterk verder bouwen op de expertise en de samenwerking die er is. Het jeugdwerk heeft al heel wat ervaring en expertise opgebouwd in werken met kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties en kinderen en jongeren in armoede. Hierop moeten we verder gaan. Dit zagen we onder meer bevestigd worden in de sterke projecten die ik kon valoriseren via de projectoproep binnen het Actieplan Generatie Veerkracht-‘Connecteren van kwetsbare kinderen en jongeren met de buurt en de samenleving’. Dit Actieplan kwam bovendien tot stand na overleg met de brede jeugdsector over de nodendetectie en mogelijke antwoorden.
Hetzelfde geldt voor lokale besturen die hier al heel sterk op inzetten. Datgene wat reeds voor handen is, dient verder ondersteund en ontsloten te worden.
5. Op basis van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid worden structurele werkingssubsidies toegekend aan erkende landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, cultuureducatieve verenigingen en verenigingen informatie en participatie.
Een overzicht van de structurele subsidies per vereniging (van 2015 t.e.m. 2020) is gepubliceerd via de website van het Departement Cultuur, Jeugd en Media:
 - Landelijk georganiseerde jeugdverenigingen (64 verenigingen in 2020): <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/gesubsidieerde-organisaties/landelijk-georganiseerde-jeugdverenigingen>
 - Cultuureducatieve verenigingen (13 verenigingen in 2020): <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/gesubsidieerde-organisaties/cultuureducatieve-verenigingen>
 - Verenigingen informatie en participatie (elf verenigingen in 2020): <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/gesubsidieerde-organisaties/verenigingen-informatie-en-participatie>De landelijk georganiseerde jeugdverenigingen die zich met hun werking hoofdzakelijk richten naar maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren zijn de volgende acht vzw's: Akindo, Arktos, Bizon, Groep Intro, Habbekrats, JES, Lejo en Uit De Marge.

Hierna volgt per projectlijn een overzicht van organisaties die worden ondersteund voor specifieke projecten voor kinderen en jongeren in kwetsbare situaties.

Projecten structureel gesubsidieerde verenigingen:

Erkende landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, cultuureducatieve verenigingen en verenigingen informatie en participatie kunnen jaarlijks bijkomend een subsidie aanvragen voor projecten die inspelen op ontwikkelingen of mogelijkheden die niet in de beleidsnota konden voorzien worden en die voor de vereniging een bijzonder karakter hebben.

- Aan Mediaraven (erkend als vereniging informatie en participatie) werd een subsidie van € 22 300 toegekend voor de uitvoering in 2018 van het project 'Digitale media in werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren'.
- Aan vzw Larf! -erkend als cultuureducatieve vereniging- werd een projectsubsidie van € 30 000 toegekend voor de uitvoering in 2020 van het project 'De Plantrekkerij'.

Experimentele projecten:

Het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid bepaalt dat projectsubsidies kunnen worden toegekend aan verenigingen om een experimenteel project op te zetten op o.m. het terrein van bovenlokaal jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en kinderen en jongeren met een handicap.

De website van het departement Jeugd, Cultuur en Media geeft een overzicht van de subsidies toegekend voor experimentele projecten: <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/gesubsidieerde-organisaties/experimentele-projecten>.

Van de elf in 2020 toegekende projectsubsidies zijn zeven projecten specifiek gericht naar maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, nl.:

- Antwerps Platform Generatiearmen - Betonne Jeugd Plus vzw (project Network first for homeless youth @ Betonne Jeugd vzw!),
- Coast Capital vzw (project Skate & Create),
- Groeilap vzw (project Groeilap),
- Cachet vzw (project Een recht is een recht - en niet scheef!),
- Villa Omaar vzw (project Homaar),
- Link in de kabel vzw (project Digitale brug 3.0),
- Sering vzw (project Huis van de Wildernis).

Projectoproep Sociale Integratie:

Met de projectoproep Sociale integratie werd een belangrijke impuls gegeven aan het Masterplan diversiteit in/en het jeugdwerk, en in het bijzonder aan het verbinden van reguliere en doelgroepspecifieke jeugdorganisaties. Het doel is om een integraal beleid te realiseren dat zowel de samenwerking tussen de verschillende spelers in het veld versterkt als het aanbod toegankelijk, aantrekkelijk en bruikbaar maakt voor kwetsbare doelgroepen (onder meer kinderen en jongeren met een beperking, kinderen en jongeren van buitenlandse herkomst, kinderen en jongeren in armoede).

De 16 geselecteerde projecten die uiterlijk eind 2020 zijn afgerond, brengen kinderen en jongeren via ontmoeting en samenwerking in contact met verschillende organisaties en verenigingen in het brede jeugdwerk.

De website van het departement Jeugd, Cultuur en Media bevat een overzicht van die projecten: <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/vlaams-jeugd-en-kinderrechtenbeleid/diversiteit-het-jeugdwerk/projectoproepen>.

Vijf daarvan zijn specifiek gericht naar maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, m.n.

- KSA Nationaal,
- Koninklijke Sporting Club City Pirates,
- Gigos,
- Kras Jeugdwerk,
- Lejo.